

MRb

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

nota

Kamerbrief burgerfora

Datum
16 maart 2023

Ons kenmerk
4366270

Bijlagen
1

Bijlage(n)

- Kamerbrief burgerfora

1. Aanleiding

Tijdens het commissiedebat strafrechtelijke handhaving van 23 februari jl. is een toezegging gedaan op een verzoek van het lid Sneller (D66) over de mogelijkheid van het inzetten van burgerfora bij het bepalen van hoogte van straffen voor misdrijven. U heeft destijds aangegeven de Kamer nader te informeren over de wenselijkheid van het instellen van burgerfora. Tijdens het commissiedebat rechtspraak op 9 november jongstleden heeft u al opgemerkt geen voorstander te zijn van nieuwe initiatieven op dit gebied.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het besluit in bijbehorende Kamerbrief.

3. Kernpunten

Voor het uitvoeren van de toezegging zijn het Openbaar Ministerie (OM), de Rechtspraak en wetenschappelijke onderzoeken geraadpleegd. In bijgevoegde Kamerbrief wordt weergegeven wat het standpunt is van deze actoren en/of wat deze actoren doen op het gebied van het raadplegen van burgers bij straffen.

Het OM heeft in het verleden burgerfora georganiseerd, maar is hiermee gestopt omdat zich in de loop der tijd een structureel gebrek aan aanmeldingen aftekende. Het OM heeft sindsdien de burgerraadpleging georganiseerd in de vorm van enquêtes en voorlichtingen op middelbare scholen (in samenwerking met ProDemos) en online enquêtes op de website.

De Rechtspraak staat kritischer tegenover burgerfora's. De Rechtspraak is actief op het gebied van informeren en voorlichten, om de kennis van de werking van het recht, de rechterlijke procedures en de wijze waarop rechters tot een beslissing komen, te vergroten. Daarnaast schenkt de Rechtspraak aandacht aan de toegankelijkheid van uitspraken in brede zin, om burgers bij uitspraken te betrekken (mogelijkheid tot livestreamen en het schrijven van vonnissen in begrijpelijk taal). Het standpunt is echter dat het bepalen van de meest passende sanctie, mede gelet op de verschillende strafdoelen, rechterlijk maatwerk en vakwerk is.

Er worden dus al de nodige instrumenten ingezet door het OM en de Rechtspraak ten aanzien van burgerraadpleging of het informeren van burgers. In bijgaande brief onderstreept u het nut van deze instrumenten en geeft u aan geen voorstander te zijn van nieuwe initiatieven. U geeft aan hiermee ook te willen voorkomen dat de al hoge werkbelasting bij OM en rechtspraak verder wordt vergroot.

Wel wilt u bezien of het zinvol en- mogelijk is om bij trajecten, waarbij nieuwe vormen van strafoplegging of sancties worden uitgewerkt, het perspectief van specifieke groepen burgers, zoals slachtoffers, te betrekken. Hierbij wordt gerefereerd aan de verkenning voor verbeteringen en doorontwikkeling in het sanctiestelsel.

4.1 Politieke context

Het onderwerp kwam tijdens het commissiedebat van 23 februari jl. ter sprake na een verzoek van het lid Sneller (D66). U heeft toegezegd te kijken naar de wenselijkheid van burgerfora.

Op 9 november jl. heeft het lid Eerdmans (JA21) tijdens het commissiedebat over rechtspraak gevraagd naar de eventuele plannen om burgers te betrekken bij het bepalen van de hoogte van straffen voor misdrijven. U heeft in uw reactie aangegeven dat er op dat gebied al instrumenten worden toegepast en dat u geen voorstander bent van nieuwe initiatieven.

Hiermee samenhangend is op 7 december jongstleden tijdens het Tweeminutendebat tot slot een motie ingediend door het lid Eerdmans (JA21) omtrent de participatie van burgers in de rechtspleging. De motie verzoekt om de vormen van lekenrechtspraak die momenteel in andere West-Europese landen worden toegepast in kaart te brengen en over de ervaringen en resultaten hieromtrent te rapporteren. Naar aanleiding van deze motie, die op 13 december werd aangenomen, heeft u aangegeven een nader onderzoek in te stellen om dit te inventariseren.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
16 maart 2023

Ons kenmerk
4366270